

olarak ortaya çıkmıştır.

Mesela: İhale yasalarında olduğu gibi en fazla indirim veren müteahhite iş verilmekte dolayısıyla imalatı yapılan yapılar kalitesiz olmaktadır. Sonuçta Marmara ve Tunceli'de yaşanan depremlerde görüldüğü gibi en fazla hasarın imalatı kötü olan bu inşaatlarda meydana geldiği görülmektedir.

Yapı denetim şirketleri rekabetleri öyle bir safhaya gelmiştir ki iş alabilmek için %50' lere varan kıırımlar yapılmaktadır. Ucuz alınan denetim işleri denetçiye yansımaktadır. Yapı denetim ücretleri belirlenirken yıllık inşaat metre kare maliyetleri esas alınarak belirlenmektedir. Belirlenen ücret asgari ücret tarifeleri olup; şirketlerin hizmet giderleri, çalışanların ücretlerini rahat karşılayacağı gibi yeterli kazanç sağlaması dikkate alınarak hesaplanmıştır. Ancak indirimli yapı denetim bedeli aldıklarından kazanç sağlayamadıklarını gerçeğe göstererek çalışanlarına ve özellikle denetçi mühendisler için çok düşük ücretlerle çalışmaya başlamışlardır. Hatta işe gelmeleri istenmeyerek imzası kullanılabilmektedir. Bu uygulama yasa ve yönetmeliklere de aykırıdır.

05 Şubat 2008' deki yönetmelikte, belirli iş bölümlerinde kontrol formlarının doldurulması zorunlu hale getirilmiştir. Ancak bu formlarda mimari, inşaat, mekanik ve elektrik tesisatı ile ilgili konular bir bütün halinde hazırlanmış, denetçi mimar ve mühendisler, uzmanlık alanı dışındaki bu formları da imzalamak zorunda bırakılmıştır. Dolayısıyla, farklı meslek disiplinindeki bir mimar mühendis diğerinin denetiminden de sorumlu tutulmaktadır. Nitekim, yapı denetim sürecinde Bakanlık tarafından yapılan soruşturmalarda, yasaya aykırılık gösterilen konulardan dolayı, imzası bulunan tüm mimar ve mühendisler için haklarında işlem yapılmıştır. Düzenlenecek yeni formlarda, tüm denetçi mimar ve mühendisler kendisiyle ilgili meslek dalından sorumlu tutulması sağlanmalıdır.

Yapı denetim sistemi içindeki meslek odaları ile sorunlarımızı görüşmek üzere toplantı yapılması odamız tarafından önerildi. Ne yazık ki toplantımıza inşaat ve mimarlar odasından iştirak olmamıştır. Toplum olarak kendi sorunlarımızı konuşamıyorsak, paylaşamıyorsak çözüm üretmek hayal olur. Sorunları ortak paydaşlarda birleştirerek çözüm üretmeliyiz.

İstanbul Şubesi'nin hazırlamış olduğu yapı denetim yönetmeliği taslağı üzerinde İstanbul'da çalışmalar yapıldı son şeklini hazırlamak

üzere EMO Genel Merkezinde bütün Şube Komisyon Üyeleri toplanıp TMMOB'ye sunacağız.

Yapı denetim sistemi 01 Ocak 2011 tarihinden itibaren 81 ilde yürürlüğe geçecektir. Şubemize bağlı illerdeki yapı denetçi meslektaşlarımızla Kasım ayı içinde toplanarak bilgilendirme toplantısı yapılacaktır. Şubemize bağlı illerde yapı denetim uygulaması olduğundan Yapı Denetim Uygulamaları konusunda MİSEM eğitimi almamış elektrik mühendislerine verilecektir.

Oda birimleri Yapı Denetim ve İmar Kanunu'na göre yapılan düzenlemeleri tartışmalı, yeni düzenlemelerle ilgili çalışma yapmalıdır. Her ne kadar 4708 sayılı yasa ile yapı denetim alanında yaşanan sürecin kamusal bir denetim işlevini sağlamadığı tespit ediliyorsa da yeni bir düzenleme için mücadele edilirken, bu ve 3194 sayılı yasaya göre görev üstlenmiş elektrik mühendislerinin, farklı meslek disiplinlerinin de hizmeti denetlenerek yasa ve yönetmeliklere göre görevlerini yerine getirmeleri sağlanmalıdır.

ÇÖZÜM ve ÖNERİLER

1- TMMOB'nin kuruluş kanunundan gelen haklarını kullanmasına yönelik engellemelere son verilmelidir. Yapı üretim sürecinin tek muhatabı Bayındırlık ve İskân Bakanlığı olmamalı, tüm ilgili kurum ve kuruluşların sağlıklı denetim yapılması konusunda eşgüdümü sağlayacak yeni düzenlemelere gidilmelidir.

2- TMMOB yapı denetim sistemi içinde taraf olmalı, kanun ve yönetmelik hazırlama, eğitim alanında aktif rol almalıdır.

3- TMMOB Merkez ve il denetleme komisyonlarında temsilciler bulundurma sağlanmalıdır.

4- TMMOB'ne bağlı ilgili odaların yetki ve sorumlulukları tanımlanmalı, denetçi belgelerinin takibi ve verilmesi odalar tarafından yapılmalıdır.

5- Yapı denetim sisteminde yer alan meslektaşlarımızın sicillerinin tutulması ve meslek içi eğitimlerinin TMMOB'ye bağlı odalar tarafından verilmesi sağlanmalıdır.

6- Yapı üretimini sağlayan müteahhit ifadesinin yeniden tanımlanmalı ve yapı ile ilgili uzmanlığı olmayan meslek sahiplerinin yapım işini üstlenmesi engellenmelidir.

7- Düşük ücret kısılcığında olan denetçi ve kontrol elemanı, mimar ve mühendisler

yönelik TMMOB tarafından hazırlanan en az ücretler uygulamaya geçirilmelidir.

8- Denetçi ve kontrol elemanı mimar ve mühendisler için olarak taraflarca Tıp Hizmet Sözleşmesi yapılması sağlanmalıdır.

9- Şantiye şefi, mimar veya mühendis olmalıdır.

10- Cezai sorumlulukları: 818 sayılı Borçlar Yasası ve diğer mevzuat hükümleri ile uyumlu, mimar ve mühendis haklarını koruyacak şekilde yeniden düzenlenmelidir.

11- Uygulama projelerinde imara uygun değişiklikler, sonradan proje tashihi ve tadilatı yapılması şartı ile proje müelliflerinin oluru ve yapı denetim kuruluşundaki ilgili denetçi mimar ve mühendis onayı ile yapılabilir.

Mahir Başyigit

Elektrik Mühendisi

Yapı Denetim Komisyonu Başkanı

Mehmet Kuzucu

Elektrik Mühendisi

Yapı Denetim Komisyonu Üyesi

